

Vinkkejä energian säästämiseen

Sähköenergian säästäminen jatkuvasti on tärkeää ekologisista, taloudellisista ja huoltovarmuuteen liittyvistä syistä. Talvikuukausien lähestyessä on hyvä palauttaa mieleen keinoja sähköenergian säästämiseksi. Maalämpöjärjestelmä käyttää sähköenergiaa, jonka avulla tuotetaan maasta noin kolminkertainen määrä lämpöenergiaa. Tällä lämpöenergialla lämmitetään vesikiertoiset lämpöpatterit ja lämmin käyttövesi. Märkätilojen lattialämmitys toimii kiinteistösähköllä.

Ohessa on kerätty energiansäästöneuvoja eri lähteistä, erityisesti Motiva Oy:n (www.motiva.fi) materiaalia. Hyvä tavoite jokaiselle on pyrkiä vähentämään kulutustaan 5-10 % verrattuna aikaisempaan, mikä ei kuitenkaan merkittävästi vaikuta asumismukavuuteen.

1. Asunnon lämpötilan säätäminen kylmillä ilmoilla

- Motivan (www.motiva.fi) huonelämpötilasuositus on oleskelutiloissa 20-21°C, makuuhuoneissa hieman tätä alhaisempi, varsinkin öisin. Eteisen lämpötilaa voi seurata **eteisen seinässä olevasta mittarista**. Lisäksi kannattaa hankkia muutama mittari muihin huoneisiin. Näin saa kokonaiskuvan asunnon lämpötiloista.
- Huonelämpötilan yhden asteen laskeminen vähentää energiankulutusta **noin 5 %**.
- Lämpötila säädetään **pattereiden termostaateilla** ja **korvausilmaventtiileillä**.
- **Säädä patterien termostaatit** siten, että asunnon lämpötila yhdessä **riittävällä ilmanvaihdolla** on kohtuullisella tasolla (20–21°C). Patterin termostaatin asteikko on yhdestä kolmeen ja avautuu vielä lisää, kun termostaatin kiertää ääriasentoon.
- **Jos huonelämpötila on liian matala** ja patteri viileä, säädä termostaatti suuremmalle kiertämällä sitä vastapäivään.
- **Jos huonelämpötila on liian korkea** (yli suositellun tai halutaan esim. makuuhuone viileämmäksi), säädä termostaatti pienemmälle kiertämällä sitä myötäpäivään. **Älä tuuleta lämpöä turhaan ulos.**
- Kun tuuletat huonetilaa, käännä patteriventtiili kiinni tuuletuksen ajaksi.
- Käytä **lämpöpatteria** oikein ja seuraa sen toimintaa:
 - Jos patterin yläosa on lämpimämpi kuin alaosa, toimii patteri oikein. Tällöin patteriin tulevan putken ja siitä lähtevän putken välillä on lämpötilaero. Kesällä lämpötilaeroa ei ole.
 - Jos patterin alaosa on jatkuvasti lämmin ja yläosa kylmä, on patterissa ilmaa ja se pitää ilmata. Ilmaustarpeesta kertoo myös loriseva ääni. Ota yhteyttä huoltoyhtiöön.
 - Jos patteri on jatkuvasti kylmä, on patteriventtiili todennäköisesti jumissa. Ota yhteyttä huoltoyhtiöön.
 - Älä peitä lämpöpatteria tai patterin termostaattia huonekaluilla tai verhoilla. Lämpötilan säätö onnistuu parhaiten, kun ilma pääsee kiertämään vapaasti termostaatin kohdalla.
 - Käännä patteritermostaatti muutaman kerran kiinni ja auki keväällä, kesällä ja syksyllä, jotta se ei jumiudu.

- **Korvausilman säätämisessä** käytetään
 - **tuuletusikkunoiden lautasventtiilien automaattiosäätöä.** Pyöritettäessä lautasventtiiliä kuuluu pieni naksahdus, kun venttiili on normaaliasennossa. Tämän jälkeen venttiili avautuu ja sulkeutuu ulkolämpötilan mukaan. Jos tässä asennossa kuitenkin syntyy vedon tunnetta tai huoneilma tuntuu viileältä, voi ilmarakoa pienentää. **Älä sulje korvausilmaventtiiliä kokonaan!**
 - **olohuoneen ikkunan yläreunan venttiiliä.** Venttiili kannattaa säätää ulkolämpötilan mukaan (vivut ulospäin = auki, vivut sisäänpäin = kiinni). Sisään tulevan ilmamäärän tuntee kädellä venttiilin yläpuolella. Katso lisätietoja säädöstä taloyhtiön verkkosivuilta.
- Pidä parvekkeen ovi suljettuna lämmityskaudella. Ilmoita rikkoutuneista ikkuna- ja ovitiivisteistä huoltoyhtiölle.
- **Kun huoneisto on pitkään tyhjänä, laske** huonelämpötilaa (vähennä patterien tehoa termostaattista) ja pienennä venttiilien tuloilmaa.

2. Lattialämmitys märkätiloissa

- Taloyhtiömme **kylpyhuoneisiin ja WC-tiloihin** asennettiin putkiremontin yhteydessä **sähköinen lattialämmitys**. Lattialämmitys kuivattaa tilan ja poistaa kosteuden (esimerkiksi suihku ja pyykinkuivaus). Lattialämmitystä tarvitaan erityisesti lämmityskaudella.
- Lattialämmitys käyttää taloyhtiön kiinteistösähköä. Näin varmistetaan, että kaikki käyttävät lattialämmitystä kylpyhuoneessa eikä kosteushaittoja pääse syntymään. Jatkuva korkea lämpötila voi moninkertaistaa energiankulutuksen ja siten muodostaa suuren taloudellisen menoerän taloyhtiössä.
- **Lattialämmitystä pitää käyttää harkiten, jotta energiaa kuluisi mahdollisimman vähän.** Lattian lämpötilaa säädetään seinässä olevalla termostaatilla, jossa on ajastin. Taloyhtiön suositus säädöistä:
 - *tehostetaan* lattialämmitystä **aamulla** 1-1,5 h määrittelemällä *Mukavuus-lämpötilaksi* esim. 26 °C ja antamalla sopivat kellonajat. Myös **illalla** voi vastaavasti ajastimella nostaa lämpötilaa yhden tunnin ajaksi.
 - muina aikoina lämmitys säädetään 20 asteeseen (*Taloudellinen-säätö*).
 - kun lattia on aamuin lämmennyt esim. 25-26 asteeseen, pysyy lattia pitkään 22-23 asteisena, vaikka Taloudellinen-säätö onkin 20 °C.
- Muu hetkellinen lämmityksen tehostus saadaan nostamalla lämpötila manuaalisesti.
- **Erillis-WC:ssä** lattialämmitys on vain mukavuusasia (ei kosteusrasitusta). Siinäkin tehostettu hetkellinen lämmitys aamulla voi olla riittävä. Halutessaan voi asettaa peruslämpötilaksi 19 °C ja pitää ajastin kokonaan pois päältä tai jopa sulkea termostaatti.
- Omaa energiankulutustaan voi seurata termostaatin tiedoista (kulutus 7pv ja 30 pv) ja kokeilla erilaisia lattialämpötilasäätöjä ja niiden vaikutusta energiankulutukseen. Näin voi hakea mukavan ja myös energiatehokkaan säädön. **Normaalina 30 pv:n kulutuksena voidaan pitää kylpyhuoneessa noin 30-50 kWh ja WC:ssä noin 8-10 kWh (tai lähes 0, jos ei käytä lainkaan).**

- Kun on **poissa pidemmän aikaa**, kylpyhuoneen ja WC:n lattialämmitys kannattaa sulkea kokonaan. Tällöin voi kytkeä ajastimen pois päältä ja asettaa manuaalisesti vakiolämpötilaksi esimerkiksi 18 °C tai käyttää Poissa-toimintoa.
- Tarkempi **ajastimen käyttöohje** löytyy taloyhtiön verkkosivuilta (www.puotilantie8.fi).

3. Säästöt vedenkulutuksessa

- Vuoden 2022 alusta on siirrytty veden käyttöä veloittamaan **mitatun kulutuksen mukaan**. Hoitovastikkeen yhteydessä peritään arvioon perustuvaa vesimaksu kuukausittain (v. 2023 maksu on 17€/hlö/kk). Vuoden lopussa tiedetään taloyhtiön kokonaiskulutus ja kustannukset. Tämän jälkeen lähetetään asukkaille tasoitus-/hyvityslasku huoneiston todellisen kulutuksen mukaan.
- Omaa lämpimän (LV) ja kylmän veden (KV) kulutustaan voi seurata asunnon **eteisessä olevasta mittarista**, josta näkyy myös huonelämpötila. Painamalla mittarin nappia saa näkyviin lukemat. Veden kulutuksen yksikkö on kuutiometri (m³) eli 1000 litraa.
- Kerrostaloissa suomalaisten **vedenkulutus on keskimäärin n. 120-130 litraa** (0,12-0,13 m³) asukasta kohti vuorokaudessa. Taloyhtiössämme on keskimääräinen kulutus oli vuonna 2022 noin 102 l vuorokaudessa sisältäen sekä lämpimän että kylmän veden.
- **Lämmintä vettä kannattaa käyttää säästellen**. Käyttöveden lämmittäminen kuluttaa merkittävästi sähköenergiaa. Keskimäärin lämmintä vettä kulutetaan tilastojen mukaan vuorokaudessa **40-50 litraa** (0,04-0,05 m³) asukasta kohden. Esimerkiksi suihkuvedestä noin 60 % on lämmintä vettä ja lämmin vesi on noin 2-3 kertaa kalliimpaa kuin kylmä vesi.
- **Vinkkejä vedenkulutuksen vähentämiseksi**
 - **Vältä veden juoksuttamista** turhaan: sulje hana hampaita pestessäsi ja suihkussa saippuoinnin ajaksi. Kahden minuutin suihku kuluttaa vettä 24 litraa ja 10 minuutin suihku jo 120 litraa (hinta noin 1 euro). Kahden minuutin hampaiden harjauksen aikana vettä valuu viemäriin noin 12 litraa, jos ei hanaa sulje.
 - Pese mahdollisuuksien mukaan **täysiä koneellisia astioita ja pyykkiä**. Jos peset vajaita koneellisia, käytä säästöohjelmia.
 - Astioiden huuhtelu ennen tiskikoneeseen laittamista on turhaa, jos likaiset astiat eivät jää seisomaan pitkäksi aikaa. Jos huuhtelee, tee se kylmällä vedellä.
 - Käsien tiskaaminen kuluttaa vettä 2-5 kertaa enemmän kuin astianpesukoneella.
 - Käytä kylmää vettä, kun huutelet kierrätykseen meneviä metallipurkkeja.
 - Ilmoita heti vuotavista hanoista ja WC-kalusteista huoltoyhtiölle.

4. Yleisiä säästövinkkejä

Kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin niin **omassa asunnossasi** kuin **taloyhtiön yhteisissä tiloissa**:

- Sammuta yleisten tilojen valot poistuessasi, jos ei ole automatiikkaa.
- Käytä autojen moottorilämmitintä seuraavasti:

Ulkoilman lämpötila	Suositeltava esilämmitysaika	
	Sähköiset esilämmittimet*	Polttoainetoiminen lämmitin
0 °C ... -5 °C	0,5–1 h	10–15 min
-5 °C ... -10 °C	1–2 h	15–20 min
alle -10 °C	2–3 h	20–30 min

* Lohko- ja säteilylämmittimet

- Kiinnitä huomiota energiankulutukseen hankkiessasi uusia sähkölaitteita. Vertaile energiamerkintöjä ja varmista laitteen soveltuvuus omaan tarpeeseesi. Mieti myös, tarvitsetko laitetta omaksi vai voisiko sen lainata jostakin.
- Valitse energiatehokkaita lamppeja käyttötarkoitus huomioiden (LED). Apua lampunvalintaan löydät: www.lampputieto.fi
- Muista oikeat käyttötottumukset:
 - Sulje sähkölaitteet, esimerkiksi viihde-elektroniikka, kun et käytä niitä.
 - Sammuta valot huoneista, joissa et oleskele.
 - Katkaise laitteiden turhat valmiustilat esimerkiksi käyttämällä virtakytkimellä varustettua jatkojohtoa.
 - Ota käyttöön tietokoneen virransäästöasetukset.
 - Varmista, että kylmäsäilytyslaitteiden ympärillä on riittävä ilmankiertotila.
 - Hyödynnä astian- ja pyykinpesukoneiden eri ohjelmia tehokkaasti ja pese täysiä koneellisia.
 - Jos käytät kondensoivaa kuivausrumpua, huolehdi, että käyttötilaan tulee riittävästi korvausilmaa, esimerkiksi jättämällä ovi raolleen. Huonetilan lämpötilan noustessa kuivausaika pitenee ja sähköä kuluu enemmän.
 - Sulata pakasteet jääkaapissa.
 - Älä laita lämpimiä ja peittämättömiä elintarvikkeita jääkaappiin/pakastimeen.
 - Hyödynnä uunin esilämmitysaika ja jälkilämpö.
 - Valitse oikeat ruoan valmistustavat ja hyödynnä mahdollisuuksien mukaan esim. mikroaaltouunia pienten annosten tekemisessä.
- Muista sähkölaitteiden säännöllinen hoito ja ylläpito:
 - Imuroi jääkaappien ja pakastimien takana oleva lauhdutinritilä ja kompressorin säännöllisesti.
 - Sulata pakastin säännöllisesti ja puhdista kylmäsäilytyslaitteiden tiivisteet.
 - Puhdista pyykinpesukoneen nukkasihti tai poistopumpun siivekkeet ja pesu- ja huuhteluineloherot.
 - Puhdista kuivausrummun nukkasihdit ja lämmönvaihdin/kosteudentiivistin.
- Selvitä tarvittaessa sähkölaitteiden todelliset sähkönkulutukset sähkönkulutusmittarilla (kytketään sähkörasiaan, hinta n. 15- 20 €).